

PEDAGOGISCH BELEID

Spelenderwijs naar Basisonderwijs

Stichting **Peuterspeelzalen**
Steenwijkerland

Hoofdstuk 1 Inleiding

Hoofdstuk 2 Visie op peuterspeelzalen

- 2.1 Visie op peuterspeelzalen
- 2.2 Speelzalen in Steenwijkerland
- 2.3 Programma's
- 2.4 Ouderbetrokkenheid
- 2.5 Pedagogische basisdoelen

Hoofdstuk 3 Visie op peuter en groep

- 3.1 Visie op de peuter
- 3.2 Pedagogische basisdoelen
- 3.3 Visie op de groep
- 3.4 Het vier ogen en vier oren principe
- 3.5 Uitstapjes en activiteiten buiten de peuterspeelzaallocatie

Hoofdstuk 4 Voor en Vroegschoolse Educatie en thematisch werken

- 4.1 Inleiding
- 4.2 De Wet OKE
- 4.3 Drie typen peuterspeelzalen
 - 4.3.1 De VVE basis peuterspeelzalen
 - 4.3.2 De VVE plus peuterspeelzalen
 - 4.3.3 De VVE extra peuterspeelzalen
- 4.4 Werken met Piramide
- 4.5 Werken met Gymkids en het beweegdiploma
- 4.6 Werken met Digidreumes

Hoofdstuk 5 Rol en houding van de leidster

- 5.1 Wenbeleid
- 5.2 Begeleiden van peuters
- 5.3 Overgang naar de basisschool
- 5.4 Samenwerken

Hoofdstuk 6 Opvoedingsondersteuning

- 6.1 Zorgprotocol SPS
- 6.2 Centrum voor Jeugd en Gezin
- 6.3 Kind in de Kern

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Stichting Peuterspeelzalen Steenwijkerland. Een plan dat aangeeft hoe vanuit de visie, de pedagogische doelen en uitgangspunten kwalitatief hoogwaardig peuterspeelzaalwerk wordt gerealiseerd. De peuterspeelzalen van SPS werken volgens de kwaliteitseisen zoals deze zijn vastgelegd in de Wet kinderopvang en de kwaliteitseisen peuterspeelzalen.

Het schrijven van het beleidsplan is in 1998 gestart, onder de toenmalige Stichting Kinderopvang Noord West Overijssel. Per 1 januari 2005, na een fusie van alle peuterspeelzalen in de gemeente Steenwijkerland, draagt de stichting de naam Stichting Peuterspeelzalen Steenwijkerland. De verdere professionalisering van de branche en lokale ontwikkelingen hebben mede vorm gegeven aan het huidige beleid. Een beleidsplan is nooit af en zal dus regelmatig geactualiseerd worden.

De kwaliteitseisen die opgenomen zijn in de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (augustus 2012) hebben ons aangezet kritisch naar ons beleid te kijken en aanpassingen aan te brengen. In 2012 is gekozen om het beleidplan op te splitsen in een Pedagogisch beleidsplan, een Personeelsbeleid en Algemeen beleid.

Het Pedagogisch beleid is de basis van de organisatie. Voor leiders biedt het kaders voor het pedagogisch handelen, maakt inzichtelijk van waaruit gewerkt wordt en versterkt de professionaliteit.

Het beleid biedt ouders en verzorgers informatie over de organisatie waaraan zij hun kinderen toevertrouwen. Ten slotte is er de subsidieverstrekker die inzicht krijgt over de wijze waarop haar gelden besteed worden.

De genoemde beleidsplannen zijn aanwezig op iedere locatie in de ‘Oranje map’, en in te zien door ouders. Elke peuterspeelzaal geeft op basis van dit beleid haar eigen invulling aan, dit staat beschreven in het werkplan wat ook op de locatie aanwezig is. Zo is de identiteit van de speelzaal in het dorp of de wijk gewaarborgd.

Ieder beleidsplan wordt regelmatig geëvalueerd en zal waar nodig bijgewerkt worden, zodat helder blijft waar de stichting voor staat, welke doelen zij wil bereiken en op welke wijze die doelen worden behaald. Aangepaste beleidsplannen worden door het bestuur voorgelegd aan de PVT (personeelsvertegenwoordiging) en aan de Cliëntenraad, zodra het is vastgesteld worden ouders op de hoogte gebracht en krijgen zij gelegenheid geboden het (vernieuwde) beleid in te zien. Veel documenten zijn op de website geplaatst waar iedereen vrij toegang toe heeft.

N.B. Waar ouders staat in de tekst wordt omwille van de leesbaarheid ouders en verzorgers bedoeld.

Steenwijk, augustus 2015

2.1 Visie op peuterspeelzalen

De visie van de SPS is voor een belangrijk deel gebaseerd op de visie zoals deze landelijk tot stand is gekomen in 2002¹. Ontwikkelingen sinds 2002 hebben geleid tot nieuwe inzichten. Deze vertalen zich ook naar de taken van leidsters en management, naar de begeleiding van peuters, naar contacten met ouders en samenwerkingsverbanden met diverse instellingen. De visie op het peuterspeelzaalwerk krijgt daardoor nieuwe accenten en deze kunnen hun invloed hebben op meerdere vlakken van het peuterspeelzaalwerk onder de stichting, zoals bijvoorbeeld deskundigheidbevordering, budgetmethodieken en privacybeleid.

Spelend ontwikkelen en leren: Tijdens het verblijf op een peuterspeelzaal staat spelen centraal. De SPS wil op alle locaties een veilige leef- en ervaringswereld creëren voor kinderen van twee tot vier jaar. De leidster kan het kind spelenderwijs uitdagen op onderdelen waarbij de achterstand gesignaleerd is. Zij kan ouders informeren, tips geven of doorverwijzen. Door een thematisch aanbod zijn er verbanden in de onderlinge activiteiten, waarbij de peuter het middelpunt vormt. Het aanbod voor peuters is rijk, ouders worden betrokken en gemotiveerd om thuis activiteiten te doen om zo de ontwikkeling van hun kind gericht te stimuleren.

Signaleren en volgen: Ieder kind wordt op een methodische wijze gevolgd in de tijd die het doorbrengt op de peuterspeelzaal, middels ons peuter-volg-systeem. Dit betekent dat het kind op systematische wijze geobserveerd wordt om de ontwikkeling te volgen. Dit is een bron van informatie voor de leidster, zodat zij haar werkwijze kan afstemmen op de wensen en behoeften van peuter. Ouders worden steeds betrokken en op de hoogte gehouden door de leidster. Aanvullende informatie van ouders kan daarbij heel waardevol zijn, zoals herkennen ouders de signalen, hoe gaan zij er thuis mee om etc.. Het vroegtijdig signaleren is een belangrijke taak, hoe eerder we signalen oppakken, bespreken en een adequate begeleiding bieden, hoe makkelijker de overstap naar groep I van de basisschool wordt.

Maatwerk: Omdat het kind centraal staat in de benadering binnen de peuterspeelzalen heeft dit invloed op het aanbod. Voor alle activiteiten is de beleefwereld van het kind de invalshoek. Dit betekent voor ons dat de kinderen serieus worden genomen en dat er respect is voor ieder kind. Er wordt aandacht besteed aan samen leven en samen spelen op een dusdanige manier dat ieder kind zich prettig voelt en zich in zijn eigen tempo en naar eigen mogelijkheden kan ontplooiën. Alle ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd, er wordt ingezet op vergroten van het zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en zelfsturing.

Doorgaande ontwikkelingslijn: Een peuterspeelzaal is een schakel in het leven van een opgroeiend kind. Na de peuterspeelzaal zal het kind naar een basisschool gaan of in een enkel geval naar een meer specifieke combinatie van onderwijs en zorg. Ter afsluiting van de peuterspeelzaalperiode wordt het overdrachtsformulier met ouders besproken en afgegeven aan de betreffende basisschool. Zo nodig kan de leidster een toelichting geven bij de overdracht, we noemen dit een 'warme overdracht'. Ouders worden uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn.

¹ Peuterspeelzaalwerk in de 21ste eeuw ISBN 90-5568-137-7

2.2 Speelzalen in Steenwijkerland

Een peuterspeelzaal is een buurt- of wijkgerichte voorziening waar peuters en ouders sociale contacten kunnen opdoen. Kenmerkend voor Steenwijkerland is het karakter van een plattelandsgebied, met veel, soms hele kleine, kernen en dorpen in een uitgestrekt gebied. Met name de kleine peuterspeelzalen met slechts 1 groep leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid en kwaliteit van voorzieningen in de betreffende kern. Het zoveel en zolang mogelijk in stand houden van al deze locaties, met behoud van kwaliteit, ziet de SPS als een kerntaak.

2.3 Programma's

De kwaliteit van het aanbod aan peuters wordt door ontstane inzichten steeds optimaler. De activiteiten, het spelmateriaal en de inrichting worden steeds meer op elkaar afgestemd. Deze trend ziet de SPS als een belangrijke kwaliteitsslag voor haar peuterspeelzaalwerk. Alle peuterspeelzaallocaties werken met de methode Piramide, alle leidsters zijn hier in geschoold. Daarnaast hebben we de methode Gymkids ingevoerd waardoor alle peuters worden gestimuleerd om hun motorische vaardigheden en zelfvertrouwen op een hoger plan te brengen. De motorische ontwikkeling speelt bovendien een belangrijke rol in de hersenontwikkeling van het jonge kind. De verbindingen in de hersenen die zijn ontstaan door kwalitatief goed bewegen zijn van belang om later goed te kunnen leren op school! In de tweede helft van 2015 wordt gestart met een training Digidreumes, hierbij wordt leidsters geleerd om mediawijs om te gaan met de mogelijkheden die verantwoorde App's op een iPad bieden.

In dit beleidsplan zal verder op ingegaan worden op de genoemde programma's in hoofdstuk 4 Voor en Vroegschoolse Educatie.

2.4 Ouderbetrokkenheid

Iedere leidster zal met iedere ouder en ieder kind een band opbouwen om, met wederzijds respect en vertrouwen, te kunnen handelen. Ouders blijven te allen tijde eindverantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Daarbij zullen wij respect tonen voor cultuur, geloof en opvoedingsideeën van ouders. Indien nodig en gewenst kan de leidster ouders ondersteunen in de opvoeding van hun kinderen. Ouders worden gestimuleerd om thuis activiteiten met hun kind te doen waardoor zij een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van hun kind.

Belangrijke factoren zijn het bevorderen van de zelfstandigheid van het kind, respect voor autonomie van het kind, aansluiten bij het niveau van het individu en bieden van verschillende ontplooiingskansen. Kinderen die zelfvertrouwen hebben durven nieuwe uitdagingen aan te gaan en vergroten zo hun ontwikkelingskansen.

De nieuwste inzichten laten zien dat het ondersteunen van kinderen thuis is de meest effectieve vorm van ouderbetrokkenheid is: *Het bieden van een ondersteunend en stimulerend gezinsklimaat; het thuis voorzien in een breed scala op leren gerichte activiteiten, zoals, (voor)lezen, zingen, spelletjes, rijmen, biedt kinderen een 'home learning environment' (Desforges en Abouchaar, 2003).*

Met haar **visie op ouderbetrokkenheid** wil SPS richting geven aan het beleid, gebaseerd op de wet OKE, welke op de VVE extra peuterspeelzaallocaties (zie uitleg en overzicht Hoofdstuk 4) ten uitvoering ligt:

Met name voor de doelgroepkinderen (kinderen met een gewicht of JGZ-indicatie) en hun ouders op de VVE extra locaties is er een aanbod wat ten goede komt aan de ontwikkeling van de peuter. Door op de VVE extra locaties leidsters en ouders te laten samenwerken

worden optimale omstandigheden gecreëerd voor de ontwikkeling van (doelgroep)peuters, thuis en in de peuterspeelzaal. Zowel ouders als leidsters hebben een gemeenschappelijk belang in een zo optimaal mogelijke begeleiding van de ontwikkeling van kinderen. Het is voor ouders belangrijk te weten wat hun kind op de peuterspeelzaal doet en meemaakt en hoe zij hun kind thuis het beste kunnen ondersteunen. Omgekeerd is het voor beroepskrachten ook relevant om te weten hoe het (doelgroep)kind thuis functioneert en wat ouders met hun kind ondernemen. Leidsters kunnen ouders tijdens inloopochtenden en informatiebijeenkomsten zelf laten ervaren wat hun kind meemaakt in zijn of haar ontwikkeling. Het is dus van groot belang dat wij vanuit de VVE extra locaties extra investeren in kwalitatieve ouderrelaties om te komen tot vruchtbare uitwisseling en samenwerking. Dat vraagt een investering van beide kanten in het belang van het (doelgroep)kind. Samen met ouders kunnen we meer bereiken dan alleen vanuit de peuterspeelzaal. Vanuit de thuissituatie kan er een extra bijdrage geleverd worden op de ontwikkeling van jonge kinderen. Ouders kunnen een thuissfeer creëren welke aansluit op de belevingen op de peuterspeelzaal en zo de ontwikkeling van hun kind extra stimuleren. Hierbij denken we aan activiteiten als voorlezen en samen spelen.

Iedere VVE extra locatie voert een gericht ouderbeleid, dit is opgenomen in het werkplan van deze 5 peuterspeelzalen. Hierin zijn de volgende doelen uitgewerkt:

1. Een uitnodigend klimaat voor ouders; de VVE extra locatie is laagdrempelig en toegankelijk voor ouders. Ouders zijn welkom.
2. Intake beleid; ouders worden voorafgaand aan de plaatsing geïnformeerd over VVE
3. Breng- en haalbeleid; de momenten van brengen en halen van kinderen worden gericht benut voor uitwisselen van informatie.
4. Ontwikkeling kind; ouders worden structureel periodiek geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind.
5. Ouders krijgen VVE activiteiten voor thuis aangeboden/ aangereikt.

Hiermee willen we ouders bewust maken van

- a) het extra aanbod wat we op deze locaties kunnen leveren;
- b) de bijdrage die ouders zelf kunnen leveren in de ontwikkeling van hun kind.

2.5 Pedagogische basisdoelen

In de Wet kinderopvang zijn de pedagogische basisdoelen in een viertal competenties vastgelegd:

- Emotionele veiligheid
- Sociale competentie
- Persoonlijke competentie
- Overdracht van waarden en normen

Bij het vertalen van deze competenties naar de dagelijkse praktijk op onze peuterspeelzalen komen wij op de visie dat “peuters zich prettig moeten voelen in een veilige en vertrouwde omgeving waar zij worden uitgedaagd zodat zij zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige, sociale mensen met een gevoel van zelfvertrouwen, competenties en verantwoordelijkheid. Met respect voor zichzelf en anderen.” In hoofdstuk 3 werken we deze doelen verder uit door in te gaan op onze visie op peuter en (peuterspeelzaal)groep.

3.1 Visie op de peuter

De peutertijd is een bijzondere fase, waarin het kind een grote ontwikkelingsgroei doormaakt, daarbij ontdekt wat zijn mogelijkheden zijn en de mogelijkheden van zijn omgeving. Iedere peuter heeft en krijgt op de peuterspeelzaal de gelegenheid zijn zelfvertrouwen, eigenwaarde, respect en zelfstandigheid te ontwikkelen. Dit bereiken wij door een goede begeleiding, een afgewogen aanbod van materialen en speelgoed en een diversiteit aan activiteiten in een veilige omgeving.

Door wetenschappelijk onderzoek is bekend hoe de ontwikkeling van de hersenen verloopt. Dat brengt ons tot nieuwe inzichten(*), bijvoorbeeld dat het verloop van de hersenontwikkeling van binnen naar buiten en van achter naar voor plaats vindt. Het meest slimme deel van de hersenen ontwikkeld zich als laatste, in dit deel liggen de vaardigheden die we nodig zijn om in onze gecompliceerde samenleving te functioneren. Van groot belang is een kwalitatief goed netwerk van verbindingen die continue gevoed worden, omdat verbindingen die niet of nauwelijks actief zijn weer worden afgebroken. Zo spreken we van baby-Einsteins wanneer kinderen al op heel jonge leeftijd iets hebben geleerd wat normaal gesproken niet bij hun leeftijd past. Doordat deze kennis is vergaard voordat de nodige verbindingen zijn aangelegd wordt deze kennis op een ‘eilandje’ opgeslagen. Dit eilandje verdwijnt weer, omdat er geen kwalitatief netwerk van verbindingen in de hersenen aanwezig is. Van groot belang zijn ook de verbindingen tussen de linker en rechter hersenhelft. Spelen, bewegen, zelf ervaren en indrukken via de zintuigen zorgen voor een grote diversiteit aan prikkels. Veel bewegen is goed, maar kwalitatief bewegen is essentieel. Daarom zijn we erg blij dat we met beweegactiviteiten uit Gymkids en het peuterbeweegdiploma werken (zie verder Hoofdstuk 4.5).

(*) hierbij hebben we gebruik gemaakt van de breintheorie over leren van het jonge kind “Peuteren en Kleuteren”, door Betsy van der Grift.

De kernkwaliteit van het peuterspeelzaalwerk is ontwikkelingsstimulering. Aan elk ontwikkelingsgebied wordt aandacht besteed. Dit bereiken wij door een gevarieerd aanbod aan spel- en ontwikkelingsmateriaal voor de leeftijden van 2 tot 4 jaar. Door dit aanbod middels thema’s aan te bieden wordt een rijke speel-leer-omgeving gecreëerd. Waarbij peuters gestimuleerd worden eigen initiatieven te ontplooiën. Afgestemd op de behoefte zal de leidster het kind helpen met het leren omgaan en verwerken van zijn emoties. Zo leren kinderen greep te krijgen op de wereld om hen heen. Een kind leert vooral door zelf te handelen. Hierbij zal de hoeveelheid aandacht per kind per ontwikkelingsgebied verschillend zijn en afgestemd zijn op het individuele kind. Het spreekt vanzelf dat de vaardigheden en competenties van iedere leidster hierin van groot belang zijn. Ook de mate van betrokkenheid van de ouders kan een bijdrage leveren aan de ontwikkeling. Ouderbetrokkenheid (zie 2.4) zal in de toekomst steeds meer aandacht krijgen. Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo, met eigen interesses, behoeftes en wensen. Zo willen we bereiken dat ieder kind splendorwijs goed wordt voorbereid op groep 1 van de basisschool.

3.2 Pedagogische basisdoelen

3.2.1 Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid

Wij vinden het belangrijk dat iedere peuter zich thuis voelt op de peuterspeelzaal, dat wil zeggen dat het zich op zijn gemak voelt bij de leidster en met de andere kinderen. Voor een

optimale ontwikkeling van kinderen is een gevoel van veiligheid een van de belangrijkste voorwaarden. Daar draagt de beschikbaarheid van vaste, beschikbare en sensitief reagerende leidsters én de aanwezigheid van de vaste groep andere peuters in hoge mate aan bij. Ook groepsgenoten zijn in die zin een bron van veiligheid, verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid.

Een kind dat zich niet veilig voelt, trekt zich terug, durft niet te gaan ontdekken, gaat geen contacten aan en kan dus niet profiteren van alle kansen en uitdagingen die de peuterspeelzaal te bieden heeft. Gewaardeerd worden en je geaccepteerd voelen om wie je bent. In een emotioneel veilige omgeving durft een kind zichzelf, anderen en nieuwe dingen te gaan ontdekken.

Dit vraagt van onze leidsters dat zij goed kijken en luisteren naar kinderen, zien wat het nodig heeft, helpen lastige situaties oplossen en het kind steun geven. Dat betekent dat zij zorgen voor een positieve sfeer in de groep, voor een herkenbaar dagritme en duidelijke regels en afspraken

Ook de fysieke veiligheid krijgt veel aandacht. De binnen- en buitenruimtes en speelmaterialen zijn veilig en schoon. Er worden regels en rituelen gehanteerd op het voorkomen van onverantwoorde risico's en voor een goede hygiëne. Leidsters zien dagelijks toe op de veiligheid en zij weten hoe zij moeten handelen wanneer een peuter zich bezeert of ziek wordt.

3.2.2 Het bevorderen van persoonlijke competentie

Vygotsky's theorie over het spelen als motor van de ontwikkeling van kinderen is een van de basisconcepten van de Piramide methode. Het zorgen voor een rijke speelleeromgeving, kinderen uitdagen tot spel en hen daarin begeleiden is de kerntaak van iedere leidster. Zij draagt er zorg voor dat de materialen, activiteiten en taalaanbod steeds aansluiten bij de behoeften van de kinderen. Hierdoor moet zij differentiëren in haar aanbod, kinderen extra begeleiden wanneer hun ontwikkeling achter loopt of achter dreigt te raken. En peuters die wat verder zijn extra uitdaging bieden. We richten ons met Piramide op de brede ontwikkeling van kinderen, dat wil zeggen dat alle 8 ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Extra aandacht besteden we aan de motorische vaardigheden. Bewegen, ervaren en de zintuigen brengen de denkontwikkeling op gang (zie 3.1 en 4.5).

Door de vaste groepen leren kinderen elkaar snel kennen, spelen zij steeds meer samen. Zo nodig biedt de leidster extra ondersteuning om het spel op een hoger niveau te brengen (verrijken van spel). Daarbij spelen interactievaardigheden en taalontwikkeling een belangrijke rol.

3.2.3 Het bevorderen van de sociale competentie

De sociaal-emotionele ontwikkeling maakt in de peuterperiode een grote ontwikkeling door. De peuter wordt steeds meer autonoom, gaat steeds meer zelf ontdekken, verkennen en ervaren. Peuters willen steeds meer zelf doen, zelf beslissingen nemen en eigen keuzes maken. Zij worden zich bewust van hun eigen identiteit, wie ben ik, wat wil ik. Vanaf ongeveer het derde jaar tonen kinderen een toenemende vaardigheid om hun gedrag en denken te controleren (zelfregulering en zelfcontrole). Het begin hiervan uit zich wanneer kinderen hardop praten om hun handelen te reguleren, hun spel te plannen of een probleem hanteren. Ook leert het langzaam rekening te houden met anderen (socialisatie). Leert de peuter de eerste stapjes in zich inleven in de ander (sociale cognitie), maar tot ongeveer 6 jaar zal het kind alles van uit zijn eigen gezichtspunt benaderen.

Een goede relatie van de leidster met ieder kind en onderlinge relaties dragen bij aan deze ontwikkeling. Verder is het van belang dat zij het goede voorbeeld geeft, zorgt voor een

veilige inrichting, goede sfeer en positief klimaat. Kan zij de groep als leeromgeving inzetten en met gerichte leerprocessen de sociaal emotionele ontwikkeling stimuleren.

3.2.4 Socialisatie door overdracht van waarden en normen

Het gezin is het eerste sociale systeem waar een kind in aanraking komt met waarden en normen. Het overbrengen van waarden en normen maakt binnen de opvoeding vaak een verborgen deel uit. Op de peuterspeelzaal gebeurt dit doelbewuster.

Met name in het Welkom programma komt uitgebreid aan bod hoe we met elkaar en met de omgeving omgaan.

Peuters leren andere regels en rituelen dan thuis, daarnaast zullen peuters in veel verschillende situaties terecht komen waarin ze als in een leerschool de mogelijkheden ervaren.

De leidsters spelen een cruciale rol als rolmodel en in het aangeven van grenzen, van anders zijn of doen en van mogen en moeten. Zo leren kinderen welk gedrag in bepaalde situaties wordt verwacht. Op je beurt wachten, zelfstandig kunnen werken, vragen in plaats van afpakken en blijven zitten in de kring leiden tot betere zelfsturing en sociale interactie.

3.3 Visie op de groep

Van grote waarde is het (leren) omgaan met leeftijdsgenootjes, deelnemer zijn van een groep en goede contacten met de leidster. Zo zal de peuter bijvoorbeeld ontdekken dat op de peuterspeelzaal andere regels worden gehanteerd dan thuis. Sociale vaardigheden worden verder ontwikkeld door de omgang met leeftijdsgenoten en het aangaan van relaties.

Door naar elkaar te kijken en samen te spelen, leren zij delen en elkaar te respecteren. Zij leren om te gaan met de eigen emoties en met de emoties van een ander. Om dit samen spelen in een rustige en goede sfeer te laten verlopen wordt er waar nodig gestimuleerd door individueel of groepsgewijs aanbieden van activiteiten of wordt ingegrepen door het maken van afspraken en opstellen van regels, (hierover vindt u meer informatie in het werkplan en het informatieboekje van de peuterspeelzalen).

Kenmerkend voor de groepen is een vaste samenstelling van maximaal 16 peuters, onder leiding van een vaste leidster en zo mogelijk een vaste vrijwilliger. De groep is samengesteld met peuters vanaf 2 jaar tot hun 4^e verjaardag. Soms blijft een peuter iets langer op de speelzaal, bijvoorbeeld vlak voor de zomervakantie, wanneer de peuter na de vakantie naar de basisschool gaat. Een andere uitzondering is wanneer een 4 jarige op een wachtlijst staat van bijvoorbeeld een MKD, ook dan kan, in overleg, een kleuter iets langer de speelzaal bezoeken. Instroom van kinderen vindt plaats op basis van het plaatsingsbeleid. Er zijn vaste invalkrachten voor vervanging. Dit alles ter bevordering van het hechtingsproces en gevoel van veiligheid en geborgenheid van waaruit kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3.4 Het vier ogen en vier oren principe

De overheid stelt het organisaties verplicht dat er altijd twee volwassenen zijn die kinderen in een groep kunnen zien of horen. Op alle groepen van de peuterspeelzalen zijn altijd minimaal twee volwassenen aanwezig. Door de onderlinge verschillen in speelzalen (zie overzicht in hoofdstuk 4) kunnen dat twee leidsters zijn of een leidster en een vrijwilligster. Soms aangevuld met een extra stagiaire of een ouderhulp. Deze extra aanwezige volwassenen vergroten de aanwezigheid van ogen en oren.

Binnen de gebouwen wordt door transparantie gezorgd dat er visueel zicht is op naastgelegen ruimtes, daarnaast worden er geen ruimtes afgesloten wanneer één volwassene en een of meer kinderen daar aanwezig zijn. Overige volwassenen kunnen ieder moment binnenlopen, vaak staan deuren open zodat via deze doorgang er direct zicht is op de ruimte, de volwassene en de kinderen. Een leidster is niet langdurig en structureel alleen buiten met

kinderen, bovendien zijn de buitenspeelplaatsen van alle locaties allemaal vanaf de openbare weg, in meer of mindere mate, zichtbaar.

3.5 Uitstapjes en activiteiten buiten de peuterspeelzaallocatie

In de jaarplanning van iedere peuterspeelzaallocatie worden de activiteiten opgenomen die leidsters in dat schooljaar gepland hebben of gaan plannen. Hieronder vallen activiteiten die op de locatie worden uitgevoerd zoals de projectthema's, sinterklaasfeest et cetera.

Daarnaast zijn er activiteiten buiten de eigen locatie, deze kunnen projectactiviteiten, Brede Schoolactiviteiten, peutergym, bezoek aan kinderdagverblijf of basisschool, schoolreisje etc. zijn.

Iedere locatie heeft deze activiteiten opgenomen in haar jaarplanning en uitgewerkt in haar werkplan, leidsters informeren ouders tijdig over de uitstapjes en zorgen voor adequaat vervoer, voldoende begeleiding en de veiligheid van peuters en begeleiders. De verzekering van SPS heeft hiervoor voldoende dekking. Bij alle activiteiten geldt dat leidsters het vier ogen en vier oren principe moeten hanteren.

Hoofdstuk 4 Voor- en Vroegschoolse Educatie en thematisch werken

4.1 Inleiding

Invoering van de eerste Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) methode was in februari 2002. Dat waren peuterspeelzaal leniemienie en peuterspeelzaal de Bezige Bijtjes in Steenwijk. Uitbreiding van het aantal VVE locaties en het werken met een methode heeft er toe geleid dat sinds 2014 iedere locatie vanuit het VVE programma Piramide werkt. Dat de pedagogisch manager Piramide trainer is geworden en alle leidsters van SPS de Piramide training succesvol hebben gevolgd. Nieuwe personeelsleden worden door de pedagogisch manager/trainer in een op maat gemaakte training ook opgeleid tot gecertificeerde Piramide leidsters.

De keuze van Piramide was een bewuste, hierin hebben we stil gestaan bij zaken als:

- een brede ontwikkelingsstimulering;
- aandacht voor doelgroepkinderen;
- aandacht voor pientere peuters;
- organisatie en voorbereiding;
- doorgaande lijn naar de basisschool;
- onderlinge uitwisseling;
- vervanging van personeel.

4.2 de Wet OKE

De landelijke politiek zet scherp in op het voorkomen van achterstanden bij jonge kinderen in het basisonderwijs. De wet die dit omschrijft is de wet OKE (2010), Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie.

In de gemeente Steenwijkerland is in het 'Uitvoeringsplan Voor- en Vroegschoolse Educatie 2011-2014' aangegeven hoe de gemeente dit met de voorschoolse voorzieningen wil realiseren. Om een 100% doelgroep bereik mogelijk te maken, heeft de gemeente locaties aangewezen waar VVE conform de wet OKE aangeboden wordt. SPS heeft een belangrijke rol door de toewijzing van vijf Wet OKE bestendige VVE-locaties en 3 locaties met een extra 3+ groep.

Hierdoor ontstonden 3 typen peuterspeelzaallocaties.

4.3 Drie typen peuterspeelzaallocaties

4.3.1 De VVE basis peuterspeelzalen

De peuterspeelzaal zoals we die van oudsher kennen biedt per Basis Groep twee dagdelen peuterspeelzaal met begeleiding van één gekwalificeerde leidster. Dit zijn **VVE basis Peuterspeelzalen**. Een VVE basis peuterspeelzaalgroep wordt begeleidt door 1 peuterspeelzaalleidster en een vrijwilliger.

Onderstaande peuterspeelzaallocaties zijn een VVE basis peuterspeelzaal:

Boschkabouters	Willemsoord
Hakkepuf	St Oostermeenthe
Hummeltje	Eesveen
Klets koppies	Blokzijl
Peuterleut	Wanneperveen
Peuterstation	St - Centrum
Tukkepukje	Tuk
Tweeplus	Kuinre

Ukkepuk	Steenwijk
---------	-----------

4.3.2 De VVE plus peuterspeelzalen

Drie peuterspeelzalen hebben naast hun Basisgroepen een 3+Groep waar 3 jarige peuters twee extra dagdelen per week mogen komen. Op de 3+Groep staan twee gekwalificeerde leidsters.

De uitvoering van het VVE programma noemen we hier de **VVE plus Peuterspeelzalen**.

Kiekeboe	Oldemarkt
Mannegies	Sint Jansklooster
Wip Wap	Giethoorn

4.3.3 De VVE extra peuterspeelzalen

Vijf peuterspeelzalen hebben, naast de basisgroep(en) ieder één groep met twee gekwalificeerde leidsters, de Basis Plus Groep. Ook deze speelzalen hebben een 3+Groep voor alle 3 jarige peuters. Peuters waarvan is aangegeven dat zij in aanmerking komen voor de extra begeleiding hebben zowel voorrang op de Basis Plus Groep als op de 3+Groep. Zij mogen zelfs al met twee-en-een-half jaar geplaatst worden op de 3+Groep om hun speelleertijd te verruimen en hun ontwikkelingskansen te vergroten.

De uitvoering van VVE is op deze locaties zoals aangegeven in de Wet OKE; het VVE programma wordt aan kinderen die dat nodig hebben aangeboden op 4 dagdelen onder begeleiding van twee gecertificeerde leidsters. Dit zijn onze **VVE extra Peuterspeelzalen**.

Bezige Bijtjes	Steenwijk West
Ieniemienie	Steenwijk Gagels
Grutterij	Vollenhove
't Molentje	Steenwijk Centrum
Woelwatertjes	Steenwijkerwold

4.4 Werken met de Piramide methode

Piramide is een educatieve methode voor kinderen van 3 tot 7 jaar oud. Het is een combinatie van spelen, werken en leren. Deze educatieve methode biedt kinderen een veilige omgeving waarin ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. Piramide behoort tot de groep evidence based VVE programma's.

Alle peuterspeelzalen werken met de Piramide methode, alle leidsters zijn gecertificeerd voor het werken met Piramide. Doordat SPS beschikt over een eigen piramide trainer wordt regelmatig in bijscholingen een onderwerp uitgediept en worden nieuwe leidsters en invalkrachten in een apart traject getraind.

Op de VVE extra en VVE plus speelzalen kan het Piramide programma in volle breedte en diepte worden aangeboden. Op de VVE basis speelzalen wordt gewerkt met een lichtere variant, met name doordat hier geen extra dagdelen zijn voor de 3 jarigen.

Enkele kenmerken van Piramide zijn

Piramide heeft een sterke pedagogische basis. In een veilige en rijke speelleeromgeving waarin kinderen zich prettig voelen krijgen ze volop kansen om eigen initiatieven te nemen in spel en zelfstandig leren.

Piramide is een evenwichtige methode waarin alle ontwikkelingsgebieden op gelijkmatige wijze aan de orde komen. Piramide heeft een aantal speciale uitwerkingen voor kinderen die extra steun nodig hebben zoals taalstimulering en spel. Voor pientere peuters biedt Piramide activiteiten met extra uitdaging.

Waarom Piramide

Piramide prikkelt en daagt peuters uit tot zelf nadenken. De ochtend en de middag verlopen aan de hand van een vast ritme, dit is volgens ons heel belangrijk voor peuters. Ze kunnen immers nog geen klok kijken. Met de bijbehorende signaaliedjes gaan we steeds weer over op een andere activiteit. De kinderen herkennen dit en weten wat er komen gaat. Bij de peuterspeelzaal ligt het accent op spelen. Er zijn 13 projecten waaruit per schooljaar een aantal projecten uitgevoerd worden.

Ieder project bestaat uit vier fasen, namelijk;

- oriënteren
- demonstreren
- verbreden
- verdiepen

Tussen de projecten zit steeds een thema vrije week, hierin hebben peuters de ruimte om nog over het thema verder te spelen wanneer zij daar behoefte aan hebben. Ook voor de leidsters biedt de thema vrije week andere mogelijkheden. Bijvoorbeeld een observatie, herhaling van een activiteit voor een doelgroepkind of de voorbereiding op het komende project.

Een thematafel met, voor de peuters, herkenbare voorwerpen die in relatie staan tot het onderwerp van het lopende project. Hierdoor ontstaan nieuwe spelsituaties en gesprekjes. Ook de ouders kunnen zien waar de peuters op dat moment mee bezig zijn. Zij krijgen een ouderbrief mee over de uitleg van het thema en de activiteiten. Wij vinden het heel belangrijk dat ouders thuis verder gaan door met hun kind te praten over het thema of om spulletjes mee te nemen voor de thematafel.

Door er thuis ook mee bezig te zijn leert de peuter nog meer over het thema. De betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kind staat op de VVE extra speelzalen extra onder de aandacht (zie 2.4).

Kenmerkend voor Piramide zijn bijvoorbeeld de dagritmekaarten, hierop staat afgebeeld wat de peuters gaan doen; zoals buitenspel, knutselen, fruit eten of een verjaardag vieren. Per activiteit wordt een knijper verzet op de volgende kaart. Het laat kinderen zien hoe de dagindeling eruit ziet en wanneer het weer wordt opgehaald. Leidsters zorgen voor differentiatie zodat de activiteiten aansluiten op de verschillende niveaus. Er wordt een projectplanning gemaakt waarbinnen ook de extra activiteiten voor doelgroepkinderen zijn opgenomen.

4.5 Werken met Gymkids en het beweegdiploma

Als eerste peuterspeelzaalorganisatie in Nederland werken we met het door de KNGU ontwikkelde Gymkids aan het behalen van het **beweegdiploma voor peuters**. Gedurende de peuterspeelzaalperiode vindt een grote ontwikkeling van de motoriek plaats. Door allerlei leuke beweegspelletjes met of zonder materialen worden de vaardigheden spelenderwijs aangeboden. Zo leren de peuters onder andere rollen, duikelen, draaien, balanceren, klauteren, springen, mikken en vangen.

Vaardigheden die belangrijk zijn voor de rest van zijn/haar leven. Zo weten we dat dit van grote invloed is op de algehele hersenontwikkeling.

Het vormt de basis, samen met de ontwikkeling van de zintuigen, taalontwikkeling en de sociaal emotionele ontwikkeling voor het verdere ontwikkelen en het leren.

Maar wat nog veel belangrijker is, is dat wij nu al zien hoeveel plezier peuters beleven aan de beweegactiviteiten! *Toen een juf voorstelde om te gaan fietsen (het regende buiten) riep een peuter; Nee ik wil gymmen!* Daar waren de andere peuters het snel mee eens.

Nijntje is ambassadeur van het Bewegdiploma. Nijntje en de Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (KNGU) zijn een meerjarig samenwerkingsverband aangegaan met de ambitie om meer kinderen tussen de 2 en 6 jaar te stimuleren om spelenderwijs beter te leren bewegen.

Het trainen en invoeren van deze methode is mede mogelijk gemaakt door de ondersteuning van de gemeente Steenwijkerland.

De leidsters van SPS hebben in november 2014 hun certificaat behaald. De KNGU heeft alle peuterspeelzalen van SPS het keurmerk gegeven! De leidsters bieden de peuters allerlei activiteiten aan zodat de peuters de vaardigheden leren beheersen die nodig zijn om het beweegdiploma 1 te behalen.

Samen met de beweegteamcoaches van de gemeente Steenwijkerland zijn contacten gelegd met lokale turn- en sportverenigingen. Twee keer per jaar worden peuters die het beweegdiploma hebben behaald samen met hun (groot)ouders uitgenodigd. Tijdens een feestelijke happening bij de sportvereniging laten zij zien wat ze geleerd hebben. Dat vindt plaats op meerdere locaties in Steenwijkerland.

We hopen dat, in de toekomst, alle peuters hun beweegdiploma 1 behalen en dat dit net zo vanzelfsprekend is als het behalen van je zwemdiploma. Diverse turn- en gymverenigingen bieden het beweegdiploma 2 (voor kleuters) aan, zodat het plezier in bewegen en sporten voortgezet kan worden! Zie verder: www.beweegdiploma.nl

4.6 Werken met digidreumes

Digitale media is niet meer weg te denken uit ons dagelijks leven, 70% van de gezinnen heeft een tablet en smartphones hebben zelfs een dekking van 110% in Nederland. Het inzetten van digitale media bij jonge kinderen dient weloverwogen en als bewuste keuze gedaan te worden. Bij de start van het schooljaar 2015-2016 krijgt iedere speelzaal een iPad met een internetaansluiting op de locatie. De leidsters krijgen een training Digidreumes, daarbij gaan we met de leidsters in twee bijeenkomsten in op de volgende aspecten:

De digitale wereld waarin het jonge kind opgroeit. Het belang van mediaopvoeding en de rol van de leidster hierin. Leidster worden geïnspireerd om kritisch te kijken welke media zij in kunnen zetten ten behoeve van de algehele ontwikkeling van de peuters.

Daarnaast gaan leidsters zelf onderzoeken welke media zij kunnen inzetten rondom een thema en op de pedagogische vaardigheden die ze daarbij inzetten, zodat het aansluit op de werkwijze en de projecten uit het Piramide programma. Ouders worden geïnformeerd welke apps aansluiten bij het project of waardevol zijn voor hun kind. Ook willen we ouders mediawijs maken; dat wil zeggen dat we peuters niet alleen maar rustig willen houden (de iPad als zoethoudertje) maar welke meerwaarde wij zien in bewust, beperkt en doelgericht inzetten er van.

De peuterspeelzaal draagt bij aan de ontwikkeling van het kind (zie visie op peuterspeelzaal), daarbij is de rol en betrokkenheid van de leidster van grote invloed. Het spreekt voor zich dat iedere leidster kennis heeft van de ontwikkeling van het jonge kind (voor opleidingseisen en taakomschrijving zie CAO) en dat zij oog heeft voor individuele behoeftes en wensen. Door gebruik te maken van een jaarplanning kan de leidster overzicht houden op haar werkzaamheden, zij kan voorbereidingen plannen om pieken in werkdruk zoveel mogelijk te voorkomen en zij kan ook afstemmen met collega's en oudercommissie.

5.1 Wenbeleid

Ongeveer twee weken voor de plaatsingsdatum neemt de leidster contact op met de ouders om hen uit te nodigen voor een kennismakingsgesprek. Zij dragen er zorg voor dat ouders de noodzakelijke informatie ontvangen en formulieren die ondertekend moeten worden. Iedere speelzaal heeft in haar werkplan uitgewerkt op welke wijze zij een en ander organiseren.

Leidsters begeleiden peuters bij het wennen op de peuterspeelzaal. De dagritmekaarten die op alle speelzalen worden gehanteerd biedt het kind houvast, leidsters en zelfs andere peuters leggen het nieuwe kindje uit wat de groep nog gaat doen tot dat de ouder hem weer komt ophalen.

Leidsters houden goed in de gaten welke behoefte het kind heeft. Zo heeft het ene kind de nabijheid van de leidster nodig en een ander kind houdt liever afstand, terwijl een derde zich makkelijk voegt tussen de andere kinderen. Het wenprogramma van de Piramidemethode legt een vergrootglas op de regels en rituelen om de peuter wegwijs te maken zodat het kind zich veilig en geborgen voelt. Ook ouders spelen een belangrijke rol in de gewenning van hun kind, zij kunnen de leidster informatie geven die haar kan helpen goed af te stemmen op hun kind. Ouders kunnen peuters voorbereiden op wat hen te wachten staat, duidelijkheid is belangrijk zodat het kind weet dat zijn ouder weggaat en straks terugkomt. Voor peuters die meer moeite hebben met wennen kan het handig zijn als de ouder bereikbaar is zodat bij langduriger verdriet de ouder gebeld kan worden, zo kan de gewenning in kleinere stapjes opgebouwd worden. Het komt een enkele keer voor dat de leidster adviseert om te stoppen en na enkele maanden het opnieuw te proberen, het kind is er op dat moment nog niet aan toe om naar de peuterspeelzaal te gaan.

Een vertrouwensband van ouders met de leidster zorgt ervoor dat ouders hun kind makkelijker achterlaten, hierbij is een positieve houding en initiatief van de leidster van grote waarde.

5.2 Begeleiden van peuters

Peuters moeten leren omgaan met leeftijdsgenoten en met andere regels en gewoonten. Ze mogen spelen met diverse ontwikkelingsmaterialen en ontdekken allerlei mogelijkheden in zichzelf en in de ruimte. De rol van de leidster is hierbij van groot belang. Zij kan peuters stimuleren, ondersteunen en sturen. Ze kan er ook voor kiezen, wanneer de situatie het toestaat, de dingen te laten gebeuren, waardoor peuters zelf leren oplossingen te vinden, zoals kleine conflicten leren op te lossen. Van groot belang is het stimuleren van de zelfredzaamheid, de taalontwikkeling en het stimuleren van interacties. Dit wordt bereikt door peuters in hoge mate te stimuleren zelf te proberen, hen aan te moedigen om het bijvoorbeeld nog een keer te proberen en hen complimenten te geven als het (deels) lukt. Meehelpen opruimen en schoonmaken, zelf materialen uit de kast halen, voor zichzelf opkomen ("Dat vind ik niet fijn"), uitdelen van tasjes, eigen handen wassen en zelfstandig

toiletbezoek zijn voorbeelden waarbij de zelfredzaamheid kan worden gestimuleerd. Dit draagt tevens bij aan een groter gevoel van zelfvertrouwen.

Als van de leidster enthousiasme, creativiteit en warmte uitgaat en zij positieve aandacht geeft aan de peuter en elk kind zo accepteert als het is en inspeelt op het ontwikkelingsniveau, zal het kind de peuterspeelzaal al snel als een vertrouwde omgeving ervaren. Leidsters zorgen voor een rijke speelleeromgeving met een breed aanbod van spelmateriaal, diverse activiteiten en een uitdagende inrichting van de binnen- en buitenruimte. Voldoende afwisseling van het aanbod daagt peuters uit te ontdekken, onderzoeken en ondernemen wanneer dit aansluit op de behoeftes van peuters. Leidsters spelen in op de leefwereld van peuters, gebeurtenissen die hen bezighouden en seizoensgebonden activiteiten, zoals Sinterklaas, Kerst, Pasen, lente, Moederdag en Vaderdag. Bij het aanbieden van dergelijke activiteiten zal de nadruk steeds op het spelenderwijs ontdekken en ontwikkelen liggen.

5.3 Overgang naar basisschool

De stap naar de basisschool wordt door het bezoek aan de peuterspeelzaal voor veel peuters makkelijker. Dit komt doordat peuters gewend zijn aan het functioneren in een groep, zij geleerd hebben om te gaan met leeftijdsgenoten en groepsregels, dagritme en (eenvoudige) opdrachten. De peuterspeelzaal is ook in deze zin een goede voorbereiding op de basisschool, waarbij de overgang van speelzaal naar groep 1 op de basisschool zo natuurlijk mogelijk moet verlopen en beide goed op elkaar aansluiten. Peuters herkennen structuren, materialen, rituelen wat hen helpt zich snel veilig te voelen. In het Peuter Kleuter overleg en in de overleggen vanuit VVE is dit een aandachtsgebied.

5.4 Samenwerken

Op de basisgroepen werken leidsters zelfstandig en worden zij ondersteund door vrijwilligers en stagiaires. Op basis plus groepen en 3+ groepen werken twee leidsters. Ook zij worden veel al ondersteund door een vrijwilliger en / of stagiaire. Enkele speelzalen bieden ouders de mogelijkheid mee te draaien op de speelzaal. Goede begeleiding, regelmatig overleg, heldere afspraken, en duidelijkheid over verantwoordelijkheden moeten misverstanden voorkomen. Leidsters zijn verantwoordelijk voor het aannemen en begeleiden van vrijwilligers en stagiaires.

Leidsters vormen een laagdrempelig aanspreekpunt voor ouders met opvoedingsvragen. Leidsters krijgen vaak tijdens het brengen of halen vragen van ouders over bijvoorbeeld zindelijkheid of niet luisteren. Hoewel de leidster geen hulpverlener is, heeft zij toch een belangrijke rol. Door haar ervaring en kennis van de ontwikkeling kan zij ouders vertellen welk gedrag past bij de ontwikkelingsfase en hoe je als opvoeder daar mee om kunt gaan. Op iedere locatie zijn in het werkplan verschillende manieren van oudercontacten en informatieverstrekking nader uitgewerkt.

Zoals gezegd worden veel vragen besproken bij het brengen en halen, maar zowel de ouder als de leidster kan er ook voor kiezen een afspraak te maken.

6.1 Zorgprotocol

Maar ze heeft ook middelen om nader te kijken naar signalen die zij of de ouder opmerkt, zo kan ze naar aanleiding van de vraag van een ouder de peuter observeren en gebruik maken van het volgsysteem en de daarbij behorende formulieren. Zie ons Zorgprotocol waarin uitgebreid beschreven staat welke mogelijkheden de leidster heeft om ouders te ondersteunen of te verwijzen. Hierin is ook opgenomen de rol van de pedagogisch manager en welk netwerk de leidster heeft voor consultatie en inzet.

6.2 Centrum voor Jeugd en Gezin

De gemeente Steenwijkerland heeft het Centrum voor Jeugd en Gezin vorm gegeven, zo zijn er inlooppreekuren en een website waar ouders terecht kunnen. De peuterspeelzalen hebben folders die leidsters aan ouders kunnen meegeven.

Peuterspeelzalen die er de ruimte en gelegenheid voor hebben kunnen folders, affiches en dergelijke een plek geven of meegeven aan ouders. Regelmatig wordt op een ouderavond of in het schoolkrantje aandacht besteed aan opvoedkundige thema's.

6.3 Kind in de Kern

Kind in de kern is een project binnen het CJG van de gemeente Steenwijkerland bestemd voor ouders en professionals. Kind in de Kern is een samenwerking tussen de voorschoolse organisaties, de basisscholen, de organisaties voor de jeugdgezondheidszorg en de gemeente Steenwijkerland. Kind in de Kern is er voor kinderen van 0 tot 12 jaar.

Opgroeien en opvoeden is soms namelijk moeilijk, hoe goed je het ook bedoelt. Soms maak je je als ouder zorgen over de ontwikkeling of het gedrag van je kind. Maar ook de leidster van de peuterspeelzaal kan zorgen over een kind hebben. Ouders met een kind waar zorgen over zijn, kunnen terecht bij Kind in de Kern.

Kind in de kern is een manier van samenwerken in een klein zorgteam. Dat zorgteam bestaat uit de ouders zelf, peuterspeelzaalleidster en een CJG medewerker. In het team staan de opvoeding en ontwikkeling van het kind centraal. Dus er wordt met ouders meegedacht over hun kind. Dát is Kind in de Kern.

Hoe werkt Kind in de Kern?

Het valt op dat een kind moeite heeft met leren, spelen of gedrag. Ouder of leidster kan een KiK gesprek voor stellen. Er wordt besproken wat we zien, en we denken met elkaar na over oplossingen. Samen zoeken we naar oplossingen die passen bij het kind, het gezin en de situatie. Soms wordt er doorverwezen voor verdere hulp. Het gesprek is op de peuterspeelzaal van het kind. Er kunnen meerdere gesprekken plaatsvinden.